

Kraj: M O D R E J C E

Spomenik: NASELJE

Modrejce 1 - 35 -

Klinasto oblikovano naselje v ustju kratke grape nad zadnjo soško teraso je razdeljeno v dve polovici in sicer leži na obeh bregovih nad hudournikom, ki razpolavlja vas. Naselje je na spodnjem, ravninskem in tudi najširšem delu obdano in tako tudi razširjeno z vencem večjih kozolcev cerkljanskega tipa.

Prevladujejo etažne, večinoma z mezzanini dvignjene hiše s položnimi korčastimi strešinami, nekaj pa je tudi tradicionalnih strmih streh ki so krite s cementnim špičnikom ali eterhitom. To so bile nekdanje slamnate strešine. S takimi strehami je oblikovano tudi nekaj stanovanjskih in gospodarskih poslopij.

Naselje je bilo v času po I. vojni preoblikovano — tu mislimo predvsem na fasade stanovanjskih hiš. Iz starejših obdobij se je ohranil monumentalni mlin št. 17, nekaj manjših objektov (kašč) in pa portal polkrožne oblike na št. 34 iz leta 1846, ki dominira nad zunanjim enoravninskim kamnitim stopniščem. Po ohranjenih detajlih lahko domnevamo, da je imelo naselje nekdanji značaj sličen vasi okrog Cerknega. Prevladovala so etažne hiše krite s slamo z neometaninami ali grobo ometaninami zunanjščinami, majhnimi okni vrezanimi v steno ter deloma z nekoliko ambicioznejšimi portali iz prve polovice 19. stoletja.

Tlorisna mreža in obrisna farma naselja je ohranjena, novogradenj, ki bi bistveno kazile sliko vasi ni (razen mehanične delavnice ob poti k Soči). Stavbne mase so tradicionalne (spremenjena pa je seveda forma strešin in s tem tudi značaj gnot). Poleg večjega števila skromnih detajlov iz 18. in 19. stoletja so pomembne karakteristike ki opravičujejo razmeroma visoko kategorizacijo naselja.

VARSTVENI REŽIM II. STOPNJE